

Kivikoulun esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2020-2021

Kivikoululla toimii lukuvuonna 2020–2021 kaksi esiopetusryhmää ja yksi viisivuotiaiden Viskarit -ryhmä. Molemmilla esiopetusryhmillä on oma opettaja. Lastenhoitajia Kivikoululla on kaksi, joiden resurssia jaetaan yhdessä viisivuotiaiden ryhmän kanssa. Arjessa toimitaan osittain koko ryhmä yhdessä (esim. ulkoilut), osittain omina esiopetusryhminä ja osittain pienryhmissä. Lukuvuonna 2020–2021 noudatamme koulun työ- ja loma-aikoja (lauantaipäivinä toimintaa ei ole) ja esiopetusta on lukuvuonna yhteensä 752 tuntia. Päivittäinen esiopetusaika on maanantaista perjantaihin klo 9-13.

Esiopetuksessa pyritään tukemaan kokonaisvaltaisesti lapsen kehitystä huomioiden fyysinen, psyykinen, sosiaalinen, kognitiivinen ja emotionaalinen kehitys. Toiminnan tavoitteena on parantaa lasten oppimisedellytyksiä sekä edistää sivistystä ja tasa-arvoa. Toiminta perustuu Savitaipaleen kunnan esiopetussuunnitelmaan (2016) ja Savitaipaleen kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan (2017). Esiopetuksen toiminnan lähtökohtana on ajatus siitä, että lapsi oppii luontevimmin leikkien, liikkuen, tutkien sekä taiteen eri keinoin.

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet muodostuvat seuraavista kokonaisuuksista: ilmaisun monet muodot, kielen rikas maailma, minä ja meidän yhteisömme, tutkin ja toimin ympäristössäni, musiikillinen toiminta, kädentaidot, kuvallinen ajattelu ja kuvailmaisuus, suullinen ja kehollinen ilmaisu sekä kasvan ja kehityn. Nämä oppimiskokonaisuudet tukevat monipuolisen toiminnan suunnittelua ja toteutusta. Esiopetuksessa lapset nähdään aktiivisina toimijoina ja heidän kiinnostuksen kohteet, ideat ja toiveet huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Myös vanhempien/huoltajien ajatuksia kuunnellaan ja huomioidaan. Päivittäisten kohtaamisten, palautteiden ja vanhemmilta saatujen ideoiden ja toiveiden pohjalta kehitämme ja suunnittelemme toimintaa esiopetuksessa. Sen vuoksi tämä suunnitelma täydentyy lukuvuoden aikana koko ajan sekä lasten että vanhempien/huoltajien toiveiden ja ideoiden pohjalta.

Vahvuuksien huomaaminen ja tunnetaitojen harjoittelu ovat esiopetuksessa luonteva ja tärkeä osa arkeamme. Kiinnitämme huomiota myös hyviin tapoihin ja harjoittelemme kauniiden sanojen käyttöä, kuten kiitos, ole hyvä, anteeksi ja huomenta. Toiminnassa huomioidaan myös ilmiöpohjainen oppiminen, tiedetutkimukset, mediakasvatus, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen sekä monilukutaito.

Esiopetusmateriaalina on Pikkumetsän esiopetusmateriaali. Hyödynnämme myös Huomaa hyvä! ja Vatupassi-tasapainoa elämään -materiaaleja. Tärkeä osa toimintaamme on varhaiskasvatuksen liikuntahanke Hyppien ja pomppien. Huomioimme arjen liikunnan ja annamme lapsille monipuoliset mahdollisuudet liikkua päivän aikana. Tämän lisäksi ohjattua, varhaiskasvatukseen sovellettua Liikuntaleikkikoulua on viikoittain. Hyödynnämme rikasta ja vaihtelevaa lähiympäristöä oppimisympäristönä monipuolisesti eri toiminnoissa.

Kouluyhteistyötä pyrimme jatkamaan viime vuosien tapaan eli käynnistelemällä kummitoimintaa 3. luokan kanssa ja vieraillemalla ensimmäisen luokan tunneilla. Teemme yhteistyötä myös kulttuuritoimen kanssa ja osallistumme mahdollisiin konsertteihin ja

teatteriesityksiin. Otamme vastaan vierailijoita ja vierailemme itsekin mm. kirjastossa, Hakamäellä. Suunnitteilla on myös yhteinen teatteriretki koko Savitaipaleen kunnan eskareiden ja viisivuotiaiden kanssa.

Tänä lukuvuonna maailmanlaajuinen koronapandemiatilanne kuitenkin vaikuttaa myös meidän toimintaamme. Ainakaan alkusyksystä emme tämän poikkeuksellisen tilanteen vuoksi voi ottaa vastaan vierailijoita, emmekä pidä vanhempainiltaa. Arjessamme tilanne näkyy mm. lisääntyneenä käsihygieniana ja ruokailussa niin, että aikuiset jakavat lapsille kaiken ruuan. Lelupäivää emme myöskään voi pitää toistaiseksi.

Syyslukukausi

Elokuu:

- Tervetuloa eskariin!
- tutustumista ja ryhmäytymistä
- minä itse, oman kasvun seuranta (pituus)
- Tutustumme yhdessä ryhmän lapsiin ja aikuisiin. Tutustumme Kivikoulun sisä- ja ulkotiloihin, yhteisiin turvallisuussääntöihin ja toimintatapoihin.
- Porkkanamyyllyn tarinat alkavat

Syyskuu:

- kirjaimet ja matematiikka alkavat
- Luomme yhdessä Hyvän mielen sopimukset ryhmillemme.
- kiusaamisaihe, reilu kaveruus
- Hyvien tapojen päivä 20.9
- syksy, syksyn merkit, syksyn satoa
- kasvien pilkkomista, maistelua, nimeämistä
- luonnon materiaalien käyttö askartelussa
- liikuntasalivuoro
- uintivuorot Suvannossa 5 krt
- yhteiset ohjatut pihaleikit alkavat kahtena päivänä viikossa

Lokakuu:

- oma perhe
- huomioimme isovanhempien päivän esim. korteilla
- luistelua (tai marraskuussa)
- Aleksis Kiven päivä 10.10
- kierrätys, kestävä kehitys
- syysjuhlat lasten kanssa ideoiden ja suunnitellen
- syysloma viikolla 43
- liikuntasalivuoro
- Metsämörri -retket alkavat

Marraskuu:

- Huomioimme isänpäivän lasten tekemin lahjoin ja kortein
- Vietämme Lasten oikeuksien päivää 20.11
- sadutusta
- liikuntasalivuoro

Joulukuu:

- huomioimme itsenäisyyspäivän
- Jean Sibeliuksen päivä 8.12
- liikuntasalivuoro
- joulun odotusta eri aistein
- leivonta
- joulujuhla
- joululoma

Kevätlukukausi

Pikkumetsän eskarisadut, kirjaimiin tutustuminen ja matematiikka jatkuvat koko kevään aina toukokuulle asti. Pienryhmätoiminta ja liikuntasalivuorot jatkuvat kuten syksylläkin. Jatkamme myös Hyppiien ja pomppien –liikuntahankkeen mukanaan tuomaa liikunnallista toimintaa ja Liikuntaleikkikoulua. Yhteistyötä eri tahojen kanssa tehdään rajoitusten sallimissa puitteissa. Kevätlukukaudella kiinnitämme huomiota ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja teemme tiedetutkimuksia. Kevätlukukauden suunnitelmaa muokataan ja se täydentyy tammikuun suunnittelupäivässä. Suunnitelmaa muokkaa myös lasten ja vanhempien/huoltajien tuomat ajatukset, ideat, ja kiinnostuksen kohteet.

Tammikuu:

- talvi, talven merkit
- veden eri olomuodot – tutkitaan
- tarkastellaan säätiloja
- aika – päivä, kuukausi, vuosi
- liikuntasalivuoro

Helmikuu:

- sanomalehtiviikko
- J.L. Runebergin päivä 5.2
- ystävyys, Ystävänpäivä 14.2
- sosiaaliset taidot – kaveruus, erilaisuus, toisten huomioiminen, työrauha
- hiihtoa
- talviloma viikolla 9
- liikuntasalivuoro

Maaliskuu:

- mediakasvatus, monilukutaito
- lapset alkavat kirjoittaa yhteistä mediapäiväkirjaa - jokainen vuorollaan saa kertoa ja kirjoittaa päivästä, tehdään sähköiseen muotoon, lisäillään kuvia
- oman kirjan viikko – lapset tuovat kotoa luettavaksi mieluisen kirjan
- liikuntasalivuoro

Huhtikuu:

- kevät, kevään merkkejä
- ilmiölähtöistä oppimista eskarilaisten kiinnostuksen kohteista
- pääsiäinen
- oma istutustyö
- vappunaamiaiset
- liikuntasalivuoro

Toukokuu:

- Huomioimme äitienpäivän lahjoin ja kortein
- oman kasvun seuranta (pituus)
- aika - kello
- liikuntasalivuoro
- retki Hakamäelle
- kevätjuhla

Heituinlahden esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2020-2021

Heituinlahden esiopetus ja henkilökunta

Esiopetus on velvoittavaa ja maksutonta opetusta, jota järjestetään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkua. Esiopetuksessa oleville lapsille järjestetään myös maksuton ruokailu ja esiopetusmateriaalit. Ne lapset, joiden matka kotoa esiopetukseen on pidempi kuin viisi kilometriä, on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Kunnan tehtävä on vastata alueellaan asuvien lasten esiopetuksen järjestämisestä. Esiopetuksessa noudatetaan perusopetuslain säädöksiä esiopetuksesta. (Opetushallitus 2016.)

Heituinlahdessa esiopetus toimii samassa rakennuksessa Heituinlahden ryhmiksen kanssa. Esiopetusryhmässä on seitsemän lasta. Esiopetuksesta vastaa varhaiskasvatuksen opettaja. Tarvittaessa ryhmässä työskentelee myös osan päivästä yksi ryhmiksen lastenhoitajista. Esiopetus ja ryhmis toimivat omina ryhminään, mutta myös yhdessä, esimerkiksi ruokailutilanteissa, retkillä ja yhteisiä teemapäiviä ja -viikkoja toteutettaessa.

Esiopetusvuoden työaika

Heituinlahden esiopetus noudattaa Savitaipaleen kunnan sivistyslautakunnan hyväksymää päätöstä lukuvuoden 2020-2021 työpäivistä. Esiopetuksen työjärjestys on kevätlukukauden päättymispäivää lukuun ottamatta sama kuin perusopetuksella. Esiopetuksen päättymispäivä on 4.6.2021 ja perusopetuksen 5.6.2021.

Elokuussa 2020 esiopetuksen aloittavien lasten tutustumispäivä on 11.8.2020. Esiopetuksen päivittäinen työaika on 4h/päivä ja Heituinlahdessa sitä järjestetään klo 8.30 – 12.30. Syyslukukauden aikana esiopetusta annetaan 356 h ja kevätlukukauden aikana 396 h. Lukuvuotena 2020 -2021 esiopetustunteja kertyy siis yhteensä 752 tuntia. Esiopetuspäiviä on syyslukukautena 89 päivää ja kevätlukukautena 99 päivää. Työpäiviä on koko lukuvuoden aikana yhteensä 188 päivää.

Syyslukukausi 13.8.2020 – 22.12.2020 89 työpäivää

- syysloma 19. – 25.10.2020 (vk 43)
- joululoma 23.12.2020 – 6.1.2021

Kevätlukukausi 7.1.2021 – 4.6.2021 99 työpäivää

- talviloma 1. – 7.3.2021 (vk 9)
- vapaapäivä 2.4.2021 (pitkäperjantai)
- vapaapäivä 5.4.2021 (2. pääsiäispäivä)
- vapaapäivä 13.5.2021 (helatorstai)

Esiopetuksen toiminta-ajatus

Heituinlahden esiopetuksen toiminnan suunnittelu ja toteutus pohjautuvat valtakunnalliseen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2014), Savitaipaleen kunnan esiopetussuunnitelmaan (2016) ja Savitaipaleen kunnan

varhaiskasvatussuunnitelmaan (2017). Esiopetus muodostuu eri oppimiskokonaisuuksista, joissa hyödynnetään monipuolisesti eri toimintaympäristöjä ja monipuolisia työtapoja. Heituinlahden esiopetuksessa toiminnan lähtökohtana on ajatus siitä, että lapsi oppii luontevimmin leikkien, liikkuen, tutkien ja taiteen eri keinoin kokemalla. Itse tekeminen ja kokeileminen, onnistuminen ja epäonnistuminen turvallisessa ympäristössä luovat pohjan oppimiselle.

Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa huomioimme lasten toiveet, ideat ja ehdotukset sekä kiinnostuksen kohteet ja aloitteet. Havainnoimme lasten leikkejä, juttelemme ja kyselemme lasten ajatuksia saadaksemme tietoon heidän toiveensa. Pidämme myös lasten kokouksia, jossa eskarilaiset pääsevät itse suunnittelemaan toimintaa. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeä osa esiopetusta ja myös heidän ideoita ja toiveita kuunnellaan ja huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Teetämme huoltajille palautekyselyitä esiopetusvuoden aikana, joiden ohessa he pääsevät kertomaan toiveistaan. Myös päivittäiset kohtaamiset, Wilma-yhteydenpito ja esiopetussuunnitelma-keskustelut toimivat hyvinä linkkeinä ideoiden- ja ajatustenvaihtoon.

Lukuvuotena 2020-2021 Heituinlahden esiopetuksessa kiinnitetään erityistä huomioita kaveri- ja leikkitaitoihin. Huolehdimme siitä, että myös esiopetuksessa jää aikaa leikille ja harjoitellaan uusia asioita leikin kautta. Pohditaan, mitä on olla kaveri tai ystävä ja miten toisten ihmisten kanssa toimitaan, jotta kaikilla on turvallinen ja hyvä olla. Näitä asioita käymme läpi muun muassa keskustellen, leikkien, draaman keinoin ja laulaen sekä kirjoja lukien. Hyödynnämme usein toiminnassamme eskarin lähiympäristöä ja lähimetsää.

Oppimiskokonaisuudet

Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet muodostuvat viidestä kokonaisuudesta, jotka ovat ilmaisun monet muodot, kielen rikas maailma, minä ja meidän yhteisömme, tutkin ja toimin ympäristössäni sekä kasvan ja kehityn. Esiopetuksessa pyritään näiden oppimiskokonaisuuksien avulla tukemaan laaja-alaisesti lapsen kehitystä huomioiden fyysinen, psyykinen, sosiaalinen, kognitiivinen ja emotionaalinen kehitys.

Heituinlahden esiopetuksessa oppimiskokonaisuudet huomioidaan arjen pienissä hetkissä, mutta myös suunnitelmallisissa esiopetustuokioissa. Tieto- ja viestintäteknologiaosaamisen harjoittelu kulkee mukana toiminnassamme ja hyödynnämme esimerkiksi erilaisia Ipadille ladattavia sovelluksia muun toiminnan tukena. Pohdimme myös lasten kanssa mediakriittisyyttä ikätaso huomioiden. Esiopetusmateriaalina toimii Pikkumetsän esiopetus, joka mukailee vuodenaikojen kulkua ja ottaa huomioon kaikki esiopetussuunnitelman mukaiset oppimiskokonaisuudet. Hyödynnämme toiminnassamme myös Huomaa hyvä! ja Vatupassi-tasapainoa elämään -materiaaleja sekä Ympyräiset -tunnetaitomateriaalia. Ohjattua liikuntaa on viikoittain, tarjoamme lapsille mahdollisuudet sekä sisä- että ulkoliikuntaan ja pidämme liikuntavälineet lasten saatavilla. Sen lisäksi kannustamme lapsia omatoimiseen luovuuteen, liikkumiseen ja musisointiin.

Kasvun ja oppimisen tuki

Jokainen esiopetuksessa oleva lapsi kuuluu perusopetuslain mukaisen kasvun ja oppimisen tuen piiriin. Perusopetuslain mukaan lapsella on oikeus riittävään tukeen heti tuen tarpeen ilmetyä. (Opetushallitus 2016.) Heituinlahdessa esiopetuksen erityisopettajana toimii perusopetuksen laaja-alainen erityisopettaja. Käytössä on kolmiportainen tuki, jonka tukimuotoja ovat yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Lasten tuen tarpeita arvioidaan ja tukea toteutetaan yhteistyössä esiopetuksen opettajan, erityisopettajan ja huoltajien kanssa.

Arviointi ja toiminnan kehittäminen

Arviointi on tärkeä osa laadukasta esiopetusta. Sen avulla toimintaa voidaan suunnitella ja kehittää sekä tukea lasten hyvinvointia, kehitystä ja oppimista. Heituinlahdessa esiopetusta arvioidaan päivittäin havainnoimalla ja keskustelemalla. Havaintoja kirjataan ylös, jotta toimintaa voidaan kehittää. Myös lapset osallistuvat säännöllisesti toiminnan arviointiin ja suunnitteluun esimerkiksi lasten kokouksissa. Lasten ja huoltajien palautteet ovat tärkeä osa esiopetuksen toiminnan arviointia ja kehittämistä. Palaute- ja arviointikyselyt teetämme huoltajille syys- ja kevätlukukaudella. Arvioinnin lähtökohtana on kehittämisen tarve ja lukuvuoden aikana ajankohtaisiksi nousseet kehitystarpeet. Henkilökunnan tekemien säännölliset ja suunnitelmalliset arvioinnin kohteet vaihtelevat säännöllisesti ja niissä otamme huomioon eri oppimiskokonaisuuksien tavoitteet, henkilökunnan toiminnalle asettamat tavoitteet ja arvot sekä lasten esiopetussuunnitelmiin kirjatut oppimisen tavoitteet. Arvioinnin tulosten pohjalta asetamme uusia tavoitteita.

Yhteistyö

Heituinlahden esiopetuksen tärkeimpänä yhteistyötahona toimivat huoltajat. Heidän kanssa yhteistyötä toteutetaan keskustelemalla lapsen tulo- ja hakutilanteissa, Wilma-viestein ja lapsen henkilökohtaisessa esiopetussuunnitelma-keskustelussa. Teemme lukuvuoden aikana yhteistyötä myös muiden tahojen kanssa vallitsevan koronatilanteen aiheuttamien erityisohjeiden niin salliessa. Yhteistyötahojamme ovat lähellä asuva perhepäivähoitaja, kirjasto, Heituinlahden koulu sekä seurakunnan lapsityö. Lisäksi teemme yhteistyötä Toimintakeskus Suvannon kanssa käydessämme uimassa ja Savitaipaleen jäähallilla luistelukertojen yhteydessä.

Lähteet: Opetushallitus, 2016. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. 3. muutettu painos. Määräykset ja ohjeet 2016:1. Tampere: Juvenes Print – Suomen yliopistopaino Oy.